

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

“Затверджую”

Ректор

Львівського національного університету
імені Івана Франка

В.П. Мельник

Освітньо-наукова програма
підготовки доктора філософії
в аспірантурі Львівського національного університету імені Івана Франка
за спеціальністю **053 Психологія**
(освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження Вченою радою
Львівського національного університету імені Івана Франка
протокол № 20/5 від 25.05.2016 року)

Галузь науки: **05 Соціальні та поведінкові науки**
Обсяг освітньої складової програми: **40 кредитів ЄКТС**
Термін навчання: **чотири роки**
Форма навчання: **очна (денна, вечірня), заочна**

“Погоджено”

Проректор з наукової роботи
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Р.Є. Гладішевський

“Погоджено”

Завідувач відділу аспірантури і
докторантури Львівського
національного університету імені
Івана Франка

М.М. Дацик

Відповідальні за розробку освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії в аспірантурі Львівського національного університету імені Івана Франка за спеціальністю **053 Психологія**:

Островська Катерина Олексіївна, доктор психологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри психології (гарант освітньо-наукової програми);

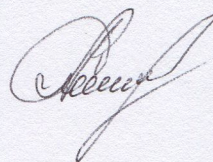
Жигайло Наталія Ігорівна, доктор психологічних наук, професор кафедри менеджменту;

Гапон Надія Павлівна, доктор філософських наук, професор кафедри психології;

Грабовська Софія Леонідівна, кандидат філософських наук, професор кафедри психології.

Затверджено на засіданні Вченої ради філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, протокол № 195/7 від 18 травня 2016 року.

Декан філософського факультету

Л.В. Рижак

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія

1. Загальна характеристика освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії чинна у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Науковий ступінь: **доктор філософії** з галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** за спеціальністю **053 Психологія**.

Спеціалізації: **загальна психологія, історія психології; соціальна психологія, психологія соціальної роботи; педагогічна та вікова психологія; спеціальна психологія; юридична психологія.**

Освітній рівень: **третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.**

Нормативний термін навчання: **чотири роки.**

Форма навчання: **очна (денна, вечірня), заочна**

Виконання освітньо-наукової програми є необхідною умовою академічної підготовки фахівця кваліфікації доктора філософії за спеціальністю **053 Психологія**.

Програма встановлює:

– нормативний зміст навчання у Львівському національному університеті імені Івана Франка, обсяг і рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики “доктор філософії” з галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** за спеціальністю **053 Психологія**;

– перелік навчальних дисциплін підготовки доктора філософії;

– термін навчання.

Програма призначена для сертифікації доктора філософії та атестації випускника аспірантури Львівського національного університету імені Івана Франка.

2. Зміст освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма складається з освітньої та наукової складових:

1. Професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю і яка містить нормативні дисципліни і дисципліни вільного вибору аспіранта, розподілені між такими складовими: глибинні знання зі спеціальності, загальнонаукові компетентності, універсальні навички та мовні компетентності.

2. Науково-дослідна робота.

3. Підготовка та захист дисертаційної роботи.

Розподіл складових освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та обов'язкового навчального часу за циклами приведено у Таблиці 1.

Таблиця 1

№	Цикл дисциплін	Навчальні години	Кредити
1	Професійна теоретична підготовка	1200	40
1.1	Нормативні навчальні дисципліни	660	22
1.1.1	Глибинні знання зі спеціальності	210	7
1.1.2	Загальнонаукові компетентності	120	4
1.1.3	Універсальні навички	120	4
1.1.4	Мовні компетентності	210	7
1.2	Дисципліни вибору аспіранта	540	18
1.2.1	Глибинні знання зі спеціальності	270	9
1.2.2	Загальнонаукові компетентності	270	9
2	Науково-дослідна робота	–	–
3	Підготовка та захист дисертаційної роботи	–	–

Нормативний зміст освітньо-наукової програми:

1. Система знань у вигляді переліку дисциплін з мінімальною кількістю навчальних годин/кредитів.
2. Анотації навчальних дисциплін.
3. Присвоєння кваліфікації доктора філософії з галузі знань **05 Соціальні та поведінкові науки** за спеціальністю **053 Психологія** здійснюється після виконання освітньої складової та захисту дисертаційної роботи.
4. Університет має право у встановленому порядку змінювати назви навчальних дисциплін.

3. Мета і завдання освітньо-наукової програми

Метою освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з психології є розвиток загальних і фахових компетентностей для забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення науково-дослідної діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування, а також у науково-педагогічній діяльності.

До основних завдань належать:

- Поглиблення теоретичної загальноуніверситетської та фахової підготовки.
- Підвищення рівня професійної та викладацької майстерності.
- Здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі психології.
- Розвиток науково-дослідних навичок для здійснення самостійних наукових досліджень.
- Розвиток навичок у написанні та оформленні результатів наукових робіт.
- Набуття знань і практичних навичок викладання у вищих навчальних закладах.

4. Система оцінювання

Результати навчальної діяльності аспіранта оцінюють за 100-бальною шкалою. Форми контролю – іспит або залік.

Співвідношення аудиторних годин і годин для самостійної роботи для денної (вечірньої) форми навчання – 0,82.

Співвідношення аудиторних годин і годин для самостійної роботи для заочної форми навчання – 0,18.

5. Науково-дослідна робота аспіранта

Аспірант проводить наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, терміни виконання та обсяг науково-дослідних робіт. Індивідуальний план наукової роботи здобувач погоджує з науковим керівником і Вчена рада Університету затверджує план протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до аспірантури.

6. Педагогічна практика аспіранта

Педагогічну практику аспірант проходить згідно з планом впродовж третього року навчання в аспірантурі.

7. Програмні компетентності випускника аспірантури

У результаті навчання в аспірантурі здобувач повинен здобути компетентності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики, які включають:

– Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (Знання та розуміння / Knowledge and understanding).

– Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем (Застосування знань та розуміння / Applying knowledge and understanding).

– Критичний аналіз, оцінка та синтез нових і складних ідей (Формування тверджень / Making judgements).

– Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності (Комунікативні навички / Communication skills).

– Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їхньої реалізації. Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, відповідальність за навчання інших (Навички навчання / Learning skills).

8. Розподіл змісту освітньо-наукової програми та навчальний час за дисциплінами підготовки

Дисципліна	Загальний обсяг	
	Кредити	Години
1. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Сучасні тенденції в психології	3	90
Науковий семінар	4	120
Філософія	4	120
Педагогічна практика	4	120
Іноземна мова за фаховим спрямуванням	7	210
Всього	22	660
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА		
1) Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології	3	90
2) Прикладні аспекти спеціальної психології		
3) Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього		
1) Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи	6	180
2) Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях		
3) Особистість у сучасному світі		
1) Педагогіка вищої школи	3	90
2) Методологія підготовки наукової публікації		
1) Психологія вищої школи	3	90
2) Підготовка науково-інноваційного проекту		
1) Інформаційні технології та програмування	3	90
2) Інтелектуальна власність і трансфер технологій		
3) Розвиток інновацій та підприємництво		
Всього	18	540
Всього за час навчання	40	1200

9. Анотації дисциплін

1. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ

“Сучасні тенденції в психології”

Мета формування необхідних теоретичних знань про розвиток психологічної науки та практики, знання про здобутки, які характеризують сучасний стан психології, вироблення уявлень про закономірності й тенденції розвитку психологічної науки в проекції на певні типи раціональності й соціокультурного розвитку.

Предмет: особливості розвитку психологічної науки сучасності, теоретичний, методологічний та парадигмальний аспекти досліджень у психології; концептуальна основа і методичне підґрунтя конкретних психологічних досліджень; внутрішні суперечності в логіці теоретичного психологічного знання та практики.

Зміст курсу:

- Сутність і структура психологічних теорій; структура й рівні методологічного знання.
- Категоріальний лад сучасної психології.
- Провідні тенденції розвитку психологічної науки. Причини методологічних криз, їхні ознаки та шляхи подолання.
- Психологічні системи та інтегративні концепції психіки та особистості.
- Сучасний стан психології та принципи психологічних досліджень: детермінізму, системності, розвитку, суб'єктності та ін.
- Категоріально-поняттєве дерево психологічної науки.
- Персональний внесок видатних учених в розкриття предмету і конструювання методів дослідження психології.
- Інтегративні науково-психологічні персонологічні теорії, методологічні принципи і труднощі міждисциплінарної комунікації.
- Ідейно-раціоналістичні засади методологічного синтезу та відомі спроби його реалізації.
- Закономірності й тенденції розвитку психологічної науки в проекції на певні типи раціональності.
- Напрями і основні здобутки розвитку вітчизняної психологічної науки в історичному вимірі.
- Світовий і міждисциплінарний контекст розвитку психологічної науки.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на третьому році навчання.

“Науковий семінар”

Мета: вдосконалення навичок аналізу та критичної оцінки підходів до розв'язання наукових проблем, обґрунтування авторської наукової позиції шляхом формування розгорнутої системи аргументації та опанування прийомів ведення наукової дискусії.

Предмет: наукова доповідь (із застосуванням засобів унаочнення) та дискусія в усному науковому спілкуванні.

Зміст курсу:

- Обґрунтування актуальності теми та стратегічна оцінка методичних ресурсів для проведення дослідження і впровадження його результатів.
- Інформативність та лаконічність у представленні наукової проблеми.
- Окреслення парадигми та концептуальних засад дослідження.
- Специфіка побудови та уточнення теоретичної моделі досліджуваного об'єкта.
- Аргументація як основний та зараження як фоновий психологічний вплив у веденні

наукової дискусії в усному спілкуванні.

- Підготовка наукової доповіді та виступ. Правила застосування унаочнення під час наукової доповіді.
- Рациональне використання часового ресурсу під час наукової доповіді.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант бере участь у науковому семінарі впродовж першого-четвертого років навчання.

“Філософія”

Мета: формування комплексу знань про головні особливості філософського та інтелектуального процесу в ХХ – початку ХХІ століть в їхньому зв'язку з сучасним цивілізаційним, соціальним, культурним і науковим поступом.

Предмет: світоглядне, духовно-практичне, морально-етичне й теоретичне відношення людини до реальності та головні інтелектуальні чинники її перетворення й суб'єктивного преображення особи.

Зміст курсу:

- Виникнення філософії та її актуальність: світогляд, філософія, метафізика і наука. Глобальні виклики перед розумом і філософією.
- Лінгвістичний поворот, витоки аналітичної філософії та її сучасний стан.
- Позитивістська та екзистенційна традиції в сучасній філософії як парадигмальне виявлення сасентизму та антисасентизму.
- Метафізика та онтологія в аспекті неklasичної філософії
- Природа знання, джерела його істинності та межі наукового пізнання.
- Проблематика розуму і свідомості та її осягнення у феноменології й герменевтиці.
- Філософія «втіленого розуму» в аспекті розвитку когнітивістики.
- Класична, неklasична й постklasична моделі розвитку науки.
- Філософська антропологія і проблема людини.
- Соціальна філософія та філософія історії й культури.
- Ситуація постмодернізму в сучасній філософії та її семіотичне обумовленість.

Місце дисципліни в структурі курсу: аспіранти вивчають на першому році навчання.

“Педагогічна практика”

Мета: вдосконалення знань, формування в аспірантів системи умінь самоорганізації педагогічної діяльності, набуття педагогічного досвіду організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі.

Предмет: практична педагогічна діяльність як викладача, адаптація до освітнього середовища вищого навчального закладу.

Зміст практики:

- Відвідування й аналіз навчальних занять, проведених викладачами у закладі вищої освіти.
- Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.
- Ознайомлення з робочою програмою, змістом навчального курсу (за фахом).
- Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.
- Підготовка навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у вищій школі.

- Написання конспектів навчальних занять.
- Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.
- Проведення різних за формою навчальних занять.
- Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять;
- Організація самостійної роботи студентів.
- Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.
- Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти проходять на третьому році навчання.

“Іноземна мова за фаховим спрямуванням”

Мета: формування мовної і мовленнєвої компетентностей аспірантів на рівні С 1, які забезпечать можливість вільно спілкуватися та ефективно реалізовувати науково-професійні цілі іноземною мовою.

Предмет: граматичні, стилістичні та дискурсивні аспекти іноземної мови науково-професійного спрямування.

Зміст курсу:

- Основні морфологічні і синтаксичні категорії іншомовного наукового мовлення.
- Провідні характеристики наукового стилю.
- Засоби вираження певних комунікативних інтенцій.
- Техніки читання наукових текстів іноземними мовами.
- Формальні правила семантичних та текстових моделей породження висловлювань, притаманних науковій сфері.
- Техніки написання анотацій і рефератів.
- Створення презентацій для міжнародних наукових конференцій.
- Структура і композиція основних видів наукових текстів.
- Структура і композиція усних повідомлень на наукову тематику.
- Алгоритми написання наукових текстів.
- Види науково-професійної кореспонденції іноземними мовами.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на першому році навчання.

2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА

“Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології”

Мета: забезпечення аспірантів теоретичними знаннями з прикладних аспектів вікової та педагогічної психології; озброєння їх знаннями психологічних закономірностей розвитку особистості на різних етапах онтогенезу; із знаннями щодо закономірностей та особливостей навчання і виховання, а також здійснення практичної підготовки майбутніх докторів філософії для роботи з людьми різних вікових категорій.

Предмет: дослідження закономірностей психічного розвитку людини на різних етапах її індивідуального життя; психологічні проблеми навчання і виховання.

Зміст курсу:

- Основні поняття, принципи, концепції прикладних аспектів вікової та педагогічної психології.
- Специфіка психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу, підходи до періодизації психічного розвитку особистості та основні психологічні закономірності процесу навчання та виховання.
- Застосування набутих знань у практичних сферах діяльності майбутнього науковця.
- Активізація особистісного та творчого потенціал майбутнього доктора філософії.
- Нормативи кожного вікового періоду у психодіагностичній та психокорекційній роботі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи”

Мета: навчальної дисципліни – формування наукових диспозицій про прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи, знання про соціально-психологічні характеристики особистості, соціальних відносин, спілкування, малих груп, сім'ї, соціальних організацій, великих соціальних груп, конфліктів та за розуміння специфік роботи в різному соціальному середовищі; передовий вітчизняний і зарубіжний досвід соціальної діяльності.

Предмет: система прикладної соціальної психології та соціальної роботи, соціальні конфлікти та способи їхнього розв'язання; соціальне регулювання проблем протиправної поведінки, медичної психології тощо; діяльність соціального працівника та психолога-практика у соціальній сфері: в малих і великих соціальних групах, у закладах охорони здоров'я, правопорядку, освіти, на виробництві тощо.

Зміст курсу:

- Соціально-психологічне знання та практика регулювання соціальних конфліктів. Поняття та типи конфліктів. Лабораторні версії суспільних дилем. Ігри з ненульовою сумою
- Соціально-психологічні способи розв'язання соціальних дилем. Конкуренція як джерело конфлікту (експеримент М.Шерифа). Сприйняття несправедливості та спотворення сприйняття як джерела конфлікту.
- Стратегії примирення: рівноправні контакти, кооперація, комунікація, умиротворення.
- Соціальна психологія та правосуддя. Дотичні проблеми соціальної психології та правосуддя.
- Соціальна психологія та медицина. Ілюзорні взаємозв'язки, хіндсайт, діагнози, що самопідтверджуються (експеримент Д.Розенхана).
- Соціальне пізнання та проблемна поведінка. Феномен депресивного реалізму. Негативний стиль пояснення причин (атрибуцій) людей у стані депресії.
- Соціально-психологічні дослідження самотності та соціальної тривоги.
- Соціально-психологічні підходи до позитивних змін мислення: тренінг соціальних навичок, когнітивна психотерапія.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Педагогіка вищої школи”

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних умінь організації освітнього процесу, педагогічної спрямованості й особистісної концепції викладацької діяльності у вищій школі.

Предмет: філософія вищої освіти, педагогічна діяльність викладача вищої школи як система, організація освітнього процесу у вищій школі.

Зміст курсу:

- Теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу у вищій школі.
- Мета, функції педагогічної діяльності, обов'язки викладача вищої школи.
- Науково-педагогічні, моральні цінності викладача.
- Система умінь педагогічної діяльності викладача у вищій школі.
- Складові, засоби педагогічної техніки, невербальної поведінки викладача.
- Особливості, напрями організації діалогічного спілкування зі студентами.
- Організація педагогічної взаємодії відповідно до індивідуально-типологічних особливостей студентів (типу темпераменту, виду інтелекту, стилю навчально-пізнавальної діяльності, типу соціальної поведінки).
- Критерії професійної етики, педагогічного такту викладача.
- Особливості, методи, прийоми емоційно-виховного впливу на поведінку студентів.
- Шляхи, способи вирішення проблем дисципліни та конфліктів зі студентами.
- Структура, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- Формування наукових понять, практичних умінь й навичок студентів.
- Сучасні стратегії, методи навчання студентів.
- Структура, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського (лабораторного) заняття, самостійної роботи студентів.
- Шляхи формування позитивної мотивації навчання студентів.
- Норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, організація зворотного зв'язку в навчальному процесі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Методологія підготовки наукової публікації”

Мета: формування знань про типи і функції наукових публікацій, вимоги до їхнього змісту і оформлення, сучасний інструментарій популяризації результатів наукових досліджень та розвиток навичок підготовки тез доповіді і наукової статті.

Предмет: наукова публікація як засіб популяризації результатів науково-дослідної роботи та участі у міжнародному науковому дискурсі.

Зміст курсу:

- Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
- Одиниці обчислення наукової інформації, поширюваної засобами друку.
- Вихідні відомості в книжковому виданні, види монографій.
- Провідні вітчизняні бібліотеки України, перелік установ обов'язкової розсилки авторефератів.
- Цільове призначення періодичних наукових видань.

- Фахові вітчизняні періодичні видання: порядок включення періодичного видання в перелік фахових, джерела інформації про статус періодичного видання, вимоги до публікацій у фаховій періодиці.
- Реферативні бази даних.
- Міжнародні наукометричні бази даних: найбільші міжнародні наукометричні бази даних (scopus, web of science), основні умови роботи з даними розміщеними у міжнародних наукометричних базах, наукометричні показники; вимоги наукометричних періодичних видань до статей; чинники цитованості публікації.
- Функції та вимоги до змісту і оформлення тез доповіді на конференції.
- Основні вимоги до підручників та навчальних посібників.
- Підготовка наукового реферату.
- Аналітична записка та звіт про науково-дослідну роботу.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Психологія вищої школи”

Мета: формування знань про психологічні особливості діяльності студентів і викладачів в рамках навчально-виховного процесу та практичних психологічних вмінь і навичок, необхідних у розробці ефективних методик викладання, результативного використання властивостей пізнавальних психічних процесів та особистісних якостей студентів для досягнення навчально-виховних цілей у вищій школі.

Предмет: суб'єкт-суб'єктні стосунки учасників навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, психологічні особливості викладача та студента у їхній розвивальній взаємодії

Зміст курсу:

- Вища освіта як предмет психологічного аналізу. Предмет, завдання і методи психології вищої школи.
- Вікові особливості студентської молоді.
- Психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі.
- Діяльність студента, діяльність викладача.
- Мотивація діяльності студента і викладача. Вивчення навчальної мотивації студентів.
- Вища школа як інститут соціалізації людини. Особистість студента і викладача.
- Індивідуальні особливості студента і його адаптація до навчання у вищому навчальному закладі.
- Пізнавальна діяльність студентів Навчальні стилі, дослідження різних типів навчальних стилів та їхня корекція.
- Психологічні теорії як підґрунтя сучасних методик викладання у вищому навчальному закладі. Застосування психологічних теорій для створення ефективних методик викладання у вищому навчальному закладі.
- Роль переживань та вольових процесів і якостей особистості у навчальному процесі у вищому навчальному закладі.
- Спілкування у вищому навчальному закладі. Вироблення навичок ефективного спілкування. Психологічні засади інтерактивного навчання.
- Планування часу і кар'єри студентів та викладачів.
- Формування і розвиток студентської групи, її роль у навчальному процесі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Підготовка науково-інноваційного проекту”

Мета: формування практичних навичок, які дозволять підготувати науково-інноваційний проект: вміння викласти короткий зміст проекту, описати проблематику дослідження із зазначенням об'єкту та предмету дослідження, проаналізувати стан дослідження проблеми і тематики, сформулювати мету, основні завдання проекту, обґрунтувати актуальність виконання завдань, визначити підходи, методи та засоби виконання проекту, спрогнозувати результати виконання проекту, їхню наукову новизну та практичну цінність.

Предмет: запит на фінансування науково-інноваційного проекту, формулювання проблематики, об'єкту, предмету та мети дослідження, аналіз відомостей про стан дослідження за обраною тематикою, прогнозування наукової новизни та практичної цінності очікуваних результатів.

Зміст курсу:

- Анотація – короткий зміст проекту.
- Проблематика дослідження – проблема, на вирішення якої спрямовано проект, об'єкт і предмет дослідження.
- Стан досліджень проблеми і тематики.
- Мета ідеї та робочі гіпотези проекту, основні завдання та їхня актуальність.
- Підхід, його новизна, методи, засоби та особливості досліджень за проектом.
- Очікувані результати виконання проекту та їхня наукова новизна.
- Практична цінність для економіки та суспільства.
- Доробок та досвід авторів за тематикою проекту.
- Етапи виконання проекту – план проведення робіт, зміст етапів виконання, очікувані результати за кожним етапом, звітна документація.
- Фінансове обґрунтування витрат для виконання проекту.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

“Інформаційні технології та програмування”

Мета: формування системи базових знань сучасних інформаційних технологій з елементами програмування за програмою наукової підготовки аспірантів; отримання знань про можливості сучасних комп'ютерів щодо практичного застосування; вивчення методів практичного використання стандартних засобів операційної системи комп'ютера; вивчення методик організації науково-педагогічної роботи з використанням комп'ютерів.

Предмет: математичні і системні принципи будови комп'ютерів сучасного рівня; програмування як метод розв'язування задач; операційна система комп'ютера і прикладні засоби використання; методи редагування текстових документів з елементами програмного опрацювання; табличне і графічне зображення даних наукових досліджень і програмування автоматичного аналізу; організація баз даних і систем забезпечення роботи з базами даних; планування і створення комп'ютерних презентацій з елементами програмованого керування; прикладні аспекти роботи в глобальній і локальній комп'ютерній мережі.

Зміст курсу:

- Математичні і системні принципи будови сучасних комп'ютерів.
- Операційна система комп'ютера і прикладні засоби використання.
- Методи редагування текстових документів.
- Автоматизація опрацювання тексту на основі алгоритмів і елементів програмування.
- Табличне і графічне зображення даних наукових досліджень.
- Бази даних та їх застосування.
- Планування і створення комп'ютерних презентацій.

- Глобальні і локальні комп'ютерні мережі.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає на другому році навчання.

“Інтелектуальна власність і трансфер технологій”

Мета: формування теоретичних знань і практичних навиків, які дозволяють опанувати основні засади інституту інтелектуальної власності, вивчити правове регулювання і позиції судової практики щодо особливостей розгляду судових справ цієї категорії, вирішувати конкретні юридичні ситуації.

Предмет: теоретичні основи виникнення прав інтелектуальної власності, засади їх здійснення та захисту, характеристики основних інститутів інтелектуального права (авторське право, патентне право, засоби індивідуалізації товарів і учасників, договори про передання майнових прав інтелектуальної власності).

Зміст курсу:

- Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.
- Зміст прав інтелектуальної власності.
- Авторське право і суміжні права.
- Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.
- Право інтелектуальної власності на торговельну марку.
- Право інтелектуальної власності на комерційне найменування.
- Право інтелектуальної власності на географічне зазначення.
- Право інтелектуальної власності на інші об'єкти інтелектуальної власності.
- Захист прав інтелектуальної власності.
- Передання майнових прав інтелектуальної власності.
- Державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій.
- Регулювання відносин інтелектуальної власності в країнах ЄС та США.

Місце дисципліни у структурі курсу: : аспірант вивчає на другому році навчання.

“Інновації та підприємництво”

Мета: формування комплексу знань і навиків розроблення, впровадження інновацій та управління інноваційними процесами у підприємстві.

Предмет: закономірності, принципи та чинники розвитку інноваційних процесів у підприємницькій діяльності.

Зміст курсу:

- Інновації та економічний розвиток. Теоретичні основи інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва.
- Основні категорії, принципи та методи управління інноваційною діяльністю суб'єктів підприємництва.
- Суть, етапи та інструменти організації інноваційного процесу у підприємстві.
- Формування та розвиток інноваційних бізнес-моделей. Інноваційні бізнес-проекти.
- Джерела та методи фінансування інноваційної діяльності.
- Інформаційно-аналітична база та показники моніторингу інноваційного розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.
- Організаційні форми впровадження інноваційних проектів (технопарки, технополіси, бізнес-інкубатори). Ринок інновацій та його інфраструктура.
- Державна підтримка та регулювання інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва. Національні інноваційні системи.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспірант вивчає дисципліну на другому році навчання.

“Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях”

Мета: формування у аспірантів знань про новітні тенденції та арсенал якісних та кількісних методів наукового дослідження, що лежать в основі реалізації науково-дослідницької роботи, про методологію і процедурні особливості якісних і кількісних методів у психологічних дослідженнях, підготовку до практичного використання конкретних методів, що сприятиме розвитку інтегральних (здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності), загальних (формування системного наукового світогляду, набуття універсальних навичок дослідника) та фахових (оволодіння методологією наукової діяльності за фахом, здійснення науково-дослідної діяльності та наукового консультування у сфері психології, аналітичної роботи, науково-педагогічної діяльності) компетенцій.

Предмет: сучасні тенденції та арсенал якісних та кількісних методів наукового дослідження, методологія і процедурні особливості якісних і кількісних методів у психологічних дослідженнях.

Зміст курсу:

- Загальна характеристика якісних і кількісних досліджень в психології
- Методологічні засади якісних досліджень в психології.
- Спостереження як метод збору даних в якісному дослідженні.
- Індивідуальні методи опитування в якісному дослідженні.
- Групові методи опитування в якісному дослідженні.
- Проективні методики і техніки якісного дослідження.
- Етика проведення якісних досліджень.
- Методологічні засади кількісних досліджень в психології
- Описові статистики
- Класифікація та призначення статистичних критеріїв. Нормальний розподіл.
- Кореляційний аналіз (виявлення міри узгодженості змін).
- Регресійний аналіз.
- Оцінка достовірності відмінностей ознак для незалежних вибірок.
- Оцінка зміни значення досліджуваної ознаки при повторних вимірюваннях.
- Кластерний аналіз. Дискримінантний аналіз.
- Факторний аналіз.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Прикладні аспекти спеціальної психології”

Мета: формування необхідних теоретичних знань і практичних навиків, які дозволять оперувати найбільш істотними властивостями і параметрами найрізноманітніших форм дизонтогенезу, усвідомлювати те загальне, що існує між ними, з одного боку, і характеристиками нормального розвитку, з іншого.

Предмет: особливості виявлення, усунення і запобігання дисбалансу між процесами навчання і розвитку дітей з порушенням психофізичного розвитку та їх можливостями.

Зміст курсу:

- Сучасні уявлення про нормальний і порушений розвиток.
- Чинники психічного розвитку людини.
- Психічний розвиток при дизонтогеніях за типом ретардації.
- Психічний розвиток при дизонтогеніях дефіцитарного типу.
- Психічний розвиток при асинхроніях з переважанням розладів емоційно-вольової сфери та поведінки.
- Психологія дітей зі складними порушеннями розвитку.
- Первинне виявлення, профілактика і корекція порушень у розвитку.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на першому році навчання.

“Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього”

Мета: на основі права та за допомогою медико-соціальних і психолого-педагогічних методик оволодіти основами правосуддя щодо неповнолітніх, здійснити профілактику та попередження правопорушень неповнолітніми, захист їх прав, свобод та інтересів, а також ресоціалізацію дітей, які перебувають у складній життєвій ситуації (сироти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні, жертви злочинів тощо).

Предмет: психологічні аспекти збереження та відновлення зв'язку дитини з сім'єю та громадою на основі відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього.

Зміст курсу:

- Запобігання протиправній та антисоціальній поведінці дітей.
- Раннє втручання та вирішення проблемних ситуацій.
- Конфіденційність та нерозголошення деталей протиправної поведінки підлітка.
- Забезпечення почуття гідності, соціальної гармонії, усунення конфлікту.
- Гуманне ставлення та адекватне покарання неповнолітнього.
- Заохочення визнання відповідальності дитини за заподіяну шкоду та обов'язку щодо її відшкодування.
- Сприяння зусиллям неповнолітнього в отриманні освіти та працевлаштуванні.
- Залучення сім'ї та громади до відновлення та підтримки порушених соціальних зв'язків.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

“Особистість у сучасному світі”

Мета: формування знань про психологію особистості у сучасному соціокультурному світі, соціокультурний розвиток Я-концепції, особливості когнітивно-поведінкових параметрів її самоєфективності, асоціальної, антисоціальної та просоціальної поведінки.

Предмет: особистість як соціокультурне явище, психічні процеси і механізми, які взаємодіють із соціальними процесами та підтримують особистісну ідентичність та індивідуальність, міжіндивідуальні відмінності, поведінкові тенденції і риси, що

характеризують людину і що відрізняють її від інших людей; становлення людської індивідуальності в конкретних соціальних умовах.

Зміст курсу:

- Я-концепція та тип соціокультури. Розвиток соціального Я. Незалежна та взаємозалежна Я-концепція.
- Самоефективність. Поняття самоефективності та її дослідження А.Бандурою. Локус контролю: концепція екстернальних та інтернальних типів Ю.Роттера.
- Мотивація самоповаги. Негативний бік самоповаги. Схильність до міркувань на користь власного Я як причина поганої адаптації.
- Самопрезентація та самомоніторинг в різних типах соціокультур.
- Соціальні установки. Рольова поведінка та установки. Негативні установки як наслідок неморальних вчинків.
- Людська природа та культурна диверсифікація. Культурні детермінанти особистісного простору. Протистояння: індивідуалізм – колективізм. Ідентичність особи. Рольова ідентичність
- Спілкування особистості. Види спілкування. Стратегії та стилі спілкування.
- Приклади соціально-психологічних досліджень в галузі переконань. Втягування у секти. Конструктивне використання переконань: консультування та психотерапія.
- Особистість і агресія. Аналіз причин людської агресії.
- Просоціальна поведінка особистості. Соціальні норми, що мотивують альтруїзм. Моральна інклюзія як передумова соціалізації альтруїзму.
- Особистісні перцептивні й когнітивні механізми близьких взаємин. механізмів. Ідентифікація, рефлексія, емпатія, децентрація, каузальна атрибуція, внутрішньогруповий фаворитизм, фізіогномічна редукція, стереотипізація.
- Актуальні проблеми особистості: виклики глобалізації та фрагментизації.

Місце дисципліни у структурі курсу: аспіранти вивчають на другому році навчання.

10. Графік виконання аспірантом індивідуального плану науково-дослідної роботи

Рік навчання	Робота над дисертацією	Публікація статей	Участь у конференціях
Перший рік			
1 семестр	Робота з літературними джерелами за темою дисертації. Вибір методів експериментальних досліджень.	–	–
2 семестр	Оптимізація методів експериментальних досліджень.	1	1
Другий рік			
3 семестр	Оформлення літературного огляду. Проведення експериментальних досліджень.	–	–
4 семестр	Проведення експериментальних досліджень.	1	2
Третій рік			
5 семестр	Проведення експериментальних досліджень.	–	–
6 семестр	Узагальнення результатів експериментальних досліджень.	1	2
Четвертий рік			
7 семестр	Формулювання висновків.	2	–
8 семестр	Оформлення дисертаційної роботи. Подання її до захисту. Захист.	–	–

11. Перспективні напрями досліджень та тематика дисертаційних робіт

“Психологічні детермінанти розвитку особистості в умовах соціально-політичної трансформації українського суспільства”

<p>Островська Катерина Олексіївна, доктор психологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри психології</p>	<p>Особливості ставлення працівників слідчих підрозділів органів внутрішніх справ до злочинців з порушенням розвитку. Психологічні особливості самоорганізації життя внутрішніх переселенців у період воєнного конфлікту. Психологічні чинники готовності педагогів вищої школи до викладання в Університеті Третього Віку. Чинники психологічної готовності до самостійного життя молоді з аутизмом.</p>
<p>Жигайло Наталія Ігорівна, доктор психологічних наук, професор кафедри менеджменту</p>	<p>Психологічні умови розвитку професійно-управлінського самоствердження керівника. Психологічні умови професійного становлення особистості психолога. Психологічні особливості ділового спілкування працівників місцевих органів влади. Психолого-педагогічні умови формування духовності підлітків.</p>
<p>Гапон Надія Павлівна, доктор філософських наук, професор кафедри психології</p>	<p>Домінуючі потреби міжособової взаємодії в осіб із різними гендерними ролями. Особливості Я-концепції трудових мігрантів з різним рівнем локусу контролю. Соціально-психологічні чинники волонтерської діяльності молоді. Психологічні особливості активних користувачів інтернет-форумів.</p>
<p>Грабовська Софія Леонідівна, кандидат філософських наук, професор кафедри психології</p>	<p>Психологічні детермінанти схильності до абсентеїзму. Довіра як особистісна диспозиція. Психологічні детермінанти толерантності як риси зрілої особистості.</p>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчальних планів

Код та найменування спеціальності **053 Психологія**

Рівень вищої освіти **III (освітньо-науковий)**

Спеціалізація **загальна психологія, історія психології; соціальна психологія, психологія соціальної роботи; педагогічна та вікова психологія; спеціальна психологія; юридична психологія**

Освітня програма **освітньо-наукова**

Форма навчання: **очна (денна, вечірня), заочна**

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання **40 кредитів, 4 роки**

Навчальні плани, затверджені **Вченою радою ЛНУ ім. Івана Франка "25" травня 2016 року, протокол № 20/5**

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання **магістр (спеціаліст)**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (Знання та розуміння / Knowledge and understanding)	Знання закономірностей та механізмів міжнародної наукової комунікації та сучасного інструментарію розповсюдження наукових публікацій (національні бази даних періодичних видань, реферативні бази даних, міжнародні наукометричні бази даних).	Методологія підготовки наукової публікації
	Знання сучасних теорій і концепцій педагогічної та вікової психології у царині навчання дорослих. Розуміння механізмів психічних процесів, які беруть участь у засвоєнні знань, формуванні умінь та навичок у професійній підготовці студентів у вищій школі. Розуміння механізмів наuczіння, сутності мотивації до навчання та інших видів діяльності. Знання механізмів взаємодії студентів у групі та розвитку команди.	Психологія вищої школи
	Знання та розуміння теоретико-методологічних засад організації навчально-виховного процесу у вищій школі, сутності, мети, функцій, науково-педагогічних, моральних цінностей діяльності викладача, теоретико-методичних аспектів організації педагогічної взаємодії, навчально-пізнавальної діяльності студентів, емоційно-виховного впливу на їхній розвиток	Психологія вищої школи Педагогіка вищої школи

	Знання про форму і зміст запиту на фінансування науково-інноваційного проекту.	Підготовка науково-інноваційного проекту
	Знання про сучасні теорії та концепції інноваційної діяльності. Розуміння суті, особливостей та принципів формування інновацій у підприємстві. Знання про організаційні форми впровадження інноваційних проектів. Знання про складові національної інноваційної системи	Інновації та підприємство
	Знання сучасних концепцій інтелектуальної власності. Розуміння творчої діяльності як відносин, що регулюються інтелектуальним правом. Знання про право інтелектуальної власності як інститут права та галузь законодавства: суб'єктів, об'єкти та зміст правовідносин у сфері інтелектуальної власності. Розуміння механізмів реалізації суб'єктивних прав у сфері інтелектуальної власності, охорони та захисту прав інтелектуальної власності.	Інтелектуальна власність і трансфер технологій
	Знання та розуміння методологічних, концептуальних засад організації навчальних занять, викладання фахової дисципліни, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації кожної складової діяльності.	Педагогічна практика
	Знання особливостей картезіанського, раціоналістичних та ірраціоналістичних світоглядних та парадигмальних підходів в концептуалізації знань; актуальна проблематика, тенденції розвитку сучасних філософських теорій; головні глобалізаційні виклики, що виникли перед світовою й українською спільнотами; особливості інформаційного суспільства та запити щодо нових потреб інтелектуального та етичного розвитку людини; особливості та проблеми сучасного громадянського, соціального і культурного розвитку, що обумовлені глобалізаційними викликами.	Філософія
	Знання та розуміння основних морфологічних і синтаксичних категорій іншомовного наукового мовлення, ключових характеристик наукового стилю; розуміння детального змісту, структури і композиції основних видів автентичних наукових текстів за фахом з монографій, підручників, газет, науково-популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-видань, знання вимог до академічної і професійної кореспонденції.	Іноземна мова за фаховим спрямуванням
	Знання сучасних концепцій розвитку інформаційних технологій. Розуміння системи базових знань сучасних	Інформаційні технології та програмування

	інформаційних технологій з елементами програмування до відповідної тематики наукових досліджень Знання про методи практичного використання стандартних засобів операційної системи комп'ютера та методики організації науково-педагогічної роботи з використанням комп'ютерів. Розуміння механізмів та методів організації експериментальної, наукової і педагогічної роботи з використанням комп'ютерів.	
Розроблення та реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем (Застосування знань та розумінь / Applying knowledge and understanding)	<p>Уміння застосовувати знання про психологічні особливості осіб, які беруть участь у навчально-виховному процесі у вищій школі, та знання про механізми функціонування психічних процесів і явищ, які супроводжують викладацьку діяльність. Уміння та навички ефективного управління навчально-виховним процесом у ВНЗ в рамках дисципліни, яка викладається.</p> <p>Уміння діагностувати навчальні стилі студентів, визначаючи їхні обмеження та переваги; здатність за потреби корегувати навчальний стиль студента. Уміння вивчати навчальну мотивацію студентів та ефективно стимулювати їх до навчання.</p> <p>Уміння застосовувати знання про психологічні особливості осіб, які беруть участь у навчально-виховному процесі у вищій школі, та знання про механізми функціонування психічних процесів і явищ, які супроводжують викладацьку діяльність. Уміння та навички ефективного управління навчально-виховним процесом у ВНЗ в рамках дисципліни, яка викладається.</p> <p>Уміння діагностувати навчальні стилі студентів, визначаючи їхні обмеження та переваги; здатність за потреби корегувати навчальний стиль студента. Уміння вивчати навчальну мотивацію студентів та ефективно стимулювати їх до навчання.</p>	Психологія вищої школи
	Уміння організовувати різні види педагогічної діяльності у вищій школі, виокремлювати критерії оцінки їхньої ефективності, готовність визначати особистісну педагогічну позицію як викладача, здатність проектувати та окреслити модель власної педагогічної діяльності у вищій школі, аналізувати педагогічні ситуації та самостійно приймати рішення.	Педагогіка вищої школи Педагогічна практика
	Вміння інтегрувати загальнонаукові знання, сучасні філософські методи пізнання та парадигмальні підходи в науково-дослідну роботу.	Філософія
	Уміння чітко, граматично правильно, стилістично коректно, зв'язно, лаконічно і аргументовано формулювати думку	Іноземна мова за фаховим спрямуванням

	іноземною мовою в монологічному, діалогічному і полілогічному мовленні, наводячи різноманітні аргументи “за” і “проти”; уміння використання типових мовленнєвих моделей та структур в умовно-комунікативних і комунікативних ситуаціях фахового спілкування.	
	Вміння аналізувати, оцінювати, співставляти результати власних досліджень і представляти їх у вигляді публікації та як основу майбутнього проекту.	Підготовка науково-інноваційного проекту
	Вміння визначити цілі, завдання та розробляти програму інноваційного розвитку підприємства; здійснити пошук інноваційних ідей та техніко-економічне обґрунтування інноваційного проекту, розробити бізнес-план його реалізації. Вміння аналізувати, оцінювати та вибирати найбільш оптимальні форми фінансування інноваційних проектів.	Інновації та підприємництво
	Уміння самостійно планувати структуру навчальних занять, розробляти методику організації взаємодіяльності викладача й студентів.	Педагогічна практика
	Вміння аналізувати методи дисципліни щодо поточної і майбутньої науково-педагогічної діяльності; обирати засоби комп’ютерного забезпечення для організації практичної роботи; застосовувати прийоми теоретичного і практичного аналізу інформаційних технологій; будувати наукові і педагогічні види робіт з використанням комп’ютерів; організувати навчальну роботу слухачів курсів вивчення інформаційних технологій.	Інформаційні технології та програмування
Критичний аналіз, оцінка та синтез нових і складних ідей (Формування тверджень / Making judgements)	Уміння критично оцінювати та обґрунтовувати наукову новизну та практичну значущість результатів науково-дослідної роботи.	Методологія підготовки наукової публікації
	Вміння здійснювати критичний аналіз знань про можливості сучасних комп’ютерів щодо практичного застосування у наукових дослідженнях, здатність застосування сучасних прийомів формування теоретичних знань і практичних навичок проектування і наукових розробок з використанням інформаційних технологій.	Інформаційні технології та програмування
	Здатність до критичного аналізу теорій та концепцій, що є підґрунтя сучасних методик викладання у вищій школі. Уміння оцінювати ефективність методик подачі навчального матеріалу, обирати та/або створювати засоби та стилі викладання, адекватні змісту навчального матеріалу та аудиторії. Уміння формувати власну обґрунтовану позицію щодо	Психологія вищої школи Педагогіка вищої школи Педагогічна практика

	<p>розв'язання проблем, які стосуються викладання у вищій школі.</p> <p>Здатність критично аналізувати зміст навчальних дисциплін за фахом та узгоджувати його з набутим досвідом й професійною діяльністю майбутніх фахівців, критично оцінювати власні уміння застосовувати організаційно-методичні форми навчання у вищій школі, аналізувати потреби, інтереси, ставлення студентів до навчального процесу, пропонувати ідеї щодо вдосконалення їхніх знань, умінь, формування позитивної мотивації навчання відповідно до їхніх індивідуально-типологічних особливостей.</p> <p>Вміння критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії й дії студентів на кожному етапі процесу відповідно до поставленої мети, здійснювати самостійні висновки й приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття.</p> <p>Вміння прогнозувати результати виконання науково-інноваційного проекту, їхню наукову новизну та практичну цінність.</p> <p>Здатність до сприйняття, обробки інформації іноземною мовою та управління нею; здатність до аналітичного, критичного та системного мислення, що виявляється у різних видах іншомовної мовленнєвої діяльності; здатність критично аналізувати інформацію іноземною мовою, оцінювати її значущість, синтезувати і структурувати її у процесі оформлення власних висловлювань іноземною мовою; уміння застосовувати різні техніки читання наукової літератури.</p> <p>Вміння розрахувати економічний ефект від впровадження інновацій; оцінювати ефективність альтернативних інноваційних проектів та ризики суб'єктів підприємництва при впровадженні інновацій.</p> <p>Вміння здійснювати юридичну кваліфікацію приватно-правових явищ, встановлювати закономірності між структурою зобов'язань у сфері інтелектуальної власності та їх юридичними наслідками, аналізувати залежності властивостей договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності від характеристик їх істотних умов, встановлювати основні чинники побудови цивільно-правових договорів, що визначають їх здатність адекватно регулювати приватно-правові відносини. Адаптація міжнародно-правових</p>	<p>Підготовка науково-інноваційного проекту</p> <p>Іноземна мова за фаховим спрямуванням</p> <p>Інновації та підприємництво</p> <p>Інтелектуальна власність і трансфер технологій</p>
--	--	---

	стандартів (в тому числі стандартів ЄС) у сфері інтелектуальної власності в Україні. Вміння прогнозувати вплив правових реформ у сфері інтелектуальної власності на економічні процеси у державі.	
	Розуміння ролі загальнонаукових знань і сучасних філософських методів пізнання для успішної професійної діяльності; цілісне уявлення про процеси суспільного розвитку; здатність виявляти науковий потенціал проблем, які виникають у професійній діяльності, проводити якісно-кількісний аналіз. Вміння критично оцінювати світоглядно-концептуальні обґрунтування перспектив людського розвитку з врахуванням їхнього гуманістичного та етичного потенціалу.	Філософія
Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності (Комунікативні навички / Communication skills)	Навички підготовки наукової публікації, зокрема, тез доповіді та статті; уміння здійснювати оптимальний вибір періодичного видання для публікації результатів наукового дослідження; оволодіння письмовими прийомами ведення наукового дискурсу.	Методологія підготовки наукової публікації
	Володіння комунікативними вміннями і навичками, необхідними викладачу для ефективної самопрезентації, публічного виступу, конструктивної міжособової та особистісно-групової взаємодії у ході навчально-виховної діяльності. Уміння гнучко застосовувати засоби безпосередньої та опосередкованої взаємодії з колегами для обміну педагогічним досвідом та представлення власних методичних розробок (в рамках методичних семінарів, науково-практичних конференцій тощо).	Психологія вищої школи
	Здатність налагоджувати контакт, організувати діалогічне спілкування зі студентами відповідно до їхніх психологічних особливостей, дотримуватися норм педагогічної етики та педагогічного такту, обирати й застосовувати доцільні стилі педагогічної поведінки у конфліктних ситуаціях, доцільні способи розв'язання конфліктів зі студентами, викладачами, уміння вести дискусії з науковцями, представниками громадськості з наукових проблем, відстоювати особистісну науково-педагогічну позицію на демократичних засадах.	Педагогіка вищої школи Педагогічна практика
	Володіння усною та письмовою комунікацією іноземною мовою на просунутому рівні (Advanced C1). Уміння налагоджувати контакт іноземною мовою, організувати діалогічне спілкування з	Іноземна мова за фаховим спрямуванням

	іншими слухачами курсу, викладачами, науковцями; уміння обирати й застосовувати доцільні стилі комунікативної поведінки, комунікативні стратегії і тактики, досягати комунікативної мети під час обговорень, дискусій, бесід; розуміти інформацію, намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання в ході професійно-наукових обговорень; уміння виступати з підготовленими презентаціями, доповідями на наукових конференціях, вести дискусії з науковцями, представниками громадськості з наукових проблем, відстоювати особистісну наукову позицію на демократичних засадах.	
	Володіння інструментами маркетингових комунікацій для просування результатів інноваційних проєктів та навичками використання сучасних форм взаємодії наукових і освітніх установ з громадськістю, підприємствами у процесі впровадження інноваційних ідей.	Інновації та підприємництво
	Представляти результати досліджень, що стосуються авторського, патентного права, договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності у міжнародних рейтингових журналах, порівнювати результати власних досліджень у сфері інтелектуального права зі світовими аналогами, об'єднувати зусилля різних наукових груп для вирішення комплексних завдань авторського права та промислової власності.	Інтелектуальна власність і трансфер технологій
	Розуміння значущості громадянської перспективи людського розвитку та вміння виявляти світоглядно-ідейне підґрунтя комунікаційної ворожості й недоброзичливості до Іншого. Розуміння відмінностей між переконаннями, заснованими на пересудах, забобонах і упередженнях, та переконаннями, заснованими на логічному обґрунтуванні й практичному досвіді.	Філософія
	Володіння навичками використання сучасних форм взаємодії наукових і освітніх установ з громадськістю, методикою організації навчальної роботи студентів і слухачів курсів з предмету інформаційних технологій; популяризація типових сучасних методик організації наукової і навчальної роботи з використанням комп'ютерів.	Інформаційні технології та програмування
Ініціювання інноваційних комплексних проєктів,	Розуміння суспільної ролі вищої школи як інститут соціалізації людини. Уміння керувати груповими процесами у	Психологія вищої школи

<p>лідерство та повна автономність під час їхньої реалізації. Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, відповідальність за навчання інших (Навики навчання / Learning skills)</p>	<p>студентській академічній групі та створювати команди для реалізації навчальних та наукових проєктів. Уміння планувати власний час і кар'єру, демонструючи студентам зразок оптимального використання особистісних та професійних ресурсів у постановці і досягненні професійних цілей. Володіння прийомами та техніками самооцінки мотивації професійної діяльності та засобами саморегуляції переживань та вольових процесів.</p>	
	<p>Здатність критично оцінювати власні педагогічні уміння відповідно до інноваційних підходів, визначати інноваційні моделі, технології організації навчально-виховного процесу у вищій школі та приймати рішення щодо їхнього застосування, оцінювати власну відповідальність як викладача в організації навчання.</p>	<p>Педагогіка вищої школи</p>
	<p>Практичні навички підготовки науково-інноваційного проєкту, зокрема, обґрунтування, планування етапів реалізації, аналізу джерел залучення ресурсів та оформлення.</p>	<p>Підготовка науково-інноваційного проєкту</p>
	<p>Здатність успішно самостійно продукувати статті, тези доповіді, реферати та анотації з високим ступенем граматичної, лексичної та стилістичної коректності; здатність очолювати роботу в групі під час виконання проєктів і підготовки презентацій; соціокультурна адаптивність та комунікабельність; креативність. Здатність нести відповідальність за якість і результати науково-дослідної діяльності. Здатність до навчання впродовж життя, до подальшого самовдосконалення у сфері іноземної мови.</p>	<p>Іноземна мова за фаховим спрямуванням</p>
	<p>Навички застосування інструментів менеджменту знань у підприємстві.; вміння визначати та прогнозувати соціальні наслідки впровадження інновацій.</p>	<p>Інновації та підприємництво</p>
	<p>Вміння здійснювати системний аналіз приватно-правових явищ у сфері інтелектуальної власності та трансферу технологій, встановлювати специфіку новітніми методами, показувати переваги розроблених методик наукового пошуку щодо авторських, суміжних прав, промислової власності, створювати наукові групи, співпрацювати з юридичними компаніями для впровадження результатів досліджень. Забезпечувати права інтелектуальної власності через видавничу діяльність стосовно нових методів визначення та вдосконалення і адаптації відомих методів до нових правових проблем</p>	<p>Інтелектуальна власність і трансфер технологій</p>

	у сфері інтелектуального права. Обмін досвідом з проблем інтелектуального права через участь та організацію наукових семінарів, шкіл, конференцій.	
	Готовність організувати навчальні заняття відповідно до інноваційних підходів, здатність впроваджувати інноваційні моделі, технології в практику організації навчально-виховного процесу, аналізувати власну відповідальність за наслідки впровадження інноваційних педагогічних дій, окреслення програми власного професійного становлення та самовдосконалення на основі аналізу набутого під час практики педагогічного досвіду	Педагогічна практика
	Визнання свободи як базової цінності людського життя в поєднанні з етичною та правовою відповідальністю. Вміння самостійно критично оцінювати міру достатності власних загальнонаукових знань і за необхідності поповнювати їх.	Філософія
	Здатність виявляти актуальні проблеми тематики дослідження, здійснювати їх теоретичний аналіз та шукати можливі шляхи вирішення. Здатність до організації власної наукової діяльності та системного критичного мислення. Здатність до якісного та професійного виконання поставленого завдання. Здатність окреслювати шляхи, засоби вдосконалення власних професійно-педагогічних знань, умінь, розвитку особистісних рис, значущих для педагогічної та наукової діяльності.	Інформаційні технології та програмування
II. Цикл професійної підготовки		
Найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (Знання та розуміння / Knowledge and understanding)	Знання про особливості розвитку та парадигми психологічних теорій ХХІ століття. Історія та причини розвитку предмету психологічної науки. Особливості підходів до емпіричного дослідження, інтерпретації даних та побудови наукових теорій у психології епохи постмодерну. Знання про теоретичні, прикладні аспекти та методи дослідження психічних явищ, процесів, індивідуальних та групових психічних феноменів. Знання особливостей кількісних та якісних методів дослідження у психології. Знання про способи інтерпретації отриманих емпіричних даних на базі психологічних концепцій різних напрямів.	Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях Сучасні тенденції в психології
	Знання про сучасні тенденції взаємовпливу особи та суспільства, сучасні особливості розвитку типів соціокультурної Я-концепції; розуміння специфіки соціальних ролей особи в диверсифікованій соціокультурі	Особистість у сучасному світі Прикладні аспекти соціальної психології та

	<p>постсучасності, процесів особистісного становлення (ідентифікації, індивідуалізації) та суб'єктивації.</p> <p>Соціально-психологічне знання та практика регулювання соціальних конфліктів, розуміння сутності та типів соціальних конфліктів, причин конфліктів та способів їхнього розв'язання соціально-психологічними методами. Знання про лабораторні версії (імітаційні моделі) суспільних дилем та соціально-психологічні способи їхнього розв'язання. Знання спільних проблем психології особистості, соціальної психології та соціальної роботи з іншими галузями науки та практики (медицина, правосуддя, політика тощо).</p>	соціальної роботи
	<p>Знання про сучасні тенденції розвитку педагогічної та вікової психології, специфіку психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу, підходи до періодизації психічного розвитку особистості. Розуміння психологічних особливостей навчання та виховання, види соціальних інститутів виховання і методів формування творчої активної особистості на різних етапах онтогенезу.</p>	Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології
	<p>Знання про теоретичні аспекти особливостей розвитку і освіти людини, яка має обмежені можливості життєдіяльності, особливостей становлення і соціалізації її як особистості, а також використання цього знання для пошуку найкращих шляхів, засобів, умов, котрі забезпечать корекцію фізичних або психічних недоліків, компенсацію діяльності порушених органів та систем організму. Знання можливостей освіти такої людини з метою її соціальної адаптації та інтеграції у суспільство та забезпечення їй можливості максимально незалежного життя.</p>	Прикладні аспекти спеціальної психології
	<p>Знання про психологічні та правові механізми профілактики правопорушень для відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього. Знання про сучасні тенденції вивчення генезу виникнення та розвитку психологічних умов звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності й покарання у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях; визначення напрямів психологічної гармонізації вітчизняного кримінального законодавства відповідно до міжнародно-правових актів з питань кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх;</p>	Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього
	<p>Знання сучасних принципів та стилістичних особливостей усного наукового спілкування.</p>	Науковий семінар
Розроблення та	Вміння аналізувати теоретичні концепції	Кількісні та якісні

<p>реалізація проектів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем (Застосування знань та розуміння / Applying knowledge and understanding)</p>	<p>різних напрямів, виокремлювати та формулювати теоретичні засади емпіричного дослідження, застосовувати теоретичні підходи до пояснення психічних феноменів. Вміння розробляти методологічну основу дослідження, розробляти та проводити перевірку на надійність та валідність дослідного інструментарію. Вміння застосовувати кількісні та якісні методи дослідження психічних феноменів, інтерпретувати отримані у емпіричному дослідженні якісні та кількісні. Уміння прогнозувати розвиток якостей особистісних особливостей людини. Уміння розробляти та втілювати програми індивідуальної та групової психокорекції.</p>	<p>методи у психологічних дослідженнях Сучасні тенденції в психології</p>
	<p>Вміння формулювати наукові проблеми з огляду на методичні ресурси, необхідні для проведення наукового дослідження, та стратегічні можливості впровадження наукових результатів.</p>	<p>Науковий семінар</p>
	<p>Здатність розробляти нові методики соціально-психологічного дослідження особи з урахуванням її соціокультурних (стратових, етнічних, релігійних, гендерних, тощо особливостей) та специфіки надання соціальної підтримки та допомоги. Здатність створювати лабораторні ситуації, які імітують досліджувані феномени повсякденного життя та проводити керовані спостереження для з'ясування специфіки соціально-психологічних феноменів; формувати репрезентативні вибірки для опитувань. Вміння здійснювати моделювання процесів, застосовуючи методи якісного та кількісного аналізу.</p>	<p>Особистість у сучасному світі Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи</p>
	<p>Вміння застосовувати отримані знання з педагогічної та вікової психології для організації діяльності і спілкування в різні вікові періоди для створення умов, що сприяють конструктивному психічному розвитку людини; враховувати в навчально-виховному процесі сензитивні періоди розвитку людини; враховувати вікові особливості дитини в психолого-педагогічній роботі; орієнтуватися в сучасних підходах та технологіях навчання знанням і поняттям, формування умінь і навичок; орієнтуватися на нормативи кожного вікового періоду у психодіагностичній та психокорекційній роботі; аналізувати витоки психологічних проблем індивіда в його онтогенезі.</p>	<p>Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології</p>
	<p>Вміння визначати ті умови навчання та виховання, які адекватно враховують всі особливості розвитку дитини з обмеженими можливостями і максимально сприяють</p>	<p>Прикладні аспекти спеціальної психології</p>

	<p>подоланню наявних у неї порушень.</p> <p>Володіння психологічним інструментарієм безпосередньої профілактики правопорушень. Вміння застосовувати психологічні методики ранньої профілактики правопорушень, виявляти джерела кримінальних та інших антисуспільних впливів на особу (групу осіб). Навички виявлення та оцінки ранніх виявів деструктивних особистісних тенденцій з метою їхньої корекції (негативних інтересів, звичок, стереотипів, відчуження від позитивного мікросередовища, контакти з кримінальними особами тощо).</p>	<p>Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього.</p>
<p>Критичний аналіз, оцінка та синтез нових і складних ідей (Формування тверджень / Making judgements)</p>	<p>Вміння критично аналізувати теоретичні концепції різних напрямів психології, виокремлювати та аргументовано обстоювати власну теоретичну модель досліджуваної проблеми, співставляти отримані власні емпіричні результати з результатами інших дослідників, відомих з літератури та комбінувати методи аналізу з іншими методами, розробляти оптимальну стратегію дослідження, підбирати систему засобів статистичного опрацювання емпіричних даних, інтерпретувати отримані у процесі кількісної обробки дані на базі обраної теоретичної платформи.</p>	<p>Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях Сучасні тенденції в психології</p>
	<p>Вміння адаптувати існуючі методик до нових соціально-психологічних ситуацій дослідження. Використовуючи базові знання вміння виявляти помилки професійного мислення у різних галузях психологічної практики – виявлення особливостей стереотипізації мислення, ефектів інтуїтивного мислення (хіндсайт) та ілюзорних взаємозв'язків мислення проти фактів тощо. Вміння застосувати соціально-психологічне знання у психологічному дослідженні (наприклад, проблемної поведінки, самотності та соціальної тривоги тощо) Навички практичного застосування соціально-психологічних підходів до позитивних змін мислення (тренінг соціальних навичок, когнітивна психотерапія).</p>	<p>Особистість у сучасному світі Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи</p>
	<p>Вміння аналізувати результати досліджень на антропологічних, соціокультурних та аксіологічних засадах за метою синтезу інтерпретаційних студій щодо сучасних проблем психології розвитку. Критичний аналіз технології дослідження розвитку ставлення осіб різного віку до навколишнього світу. Вміння інтерпретувати процесуально-технологічні основи виховної ідеї та її</p>	<p>Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології</p>

	<p>генезу, обґрунтувати шляхи актуалізації провідних засад історико-педагогічного досвіду в сучасних умовах для адекватного осмислення системи ідей та категорій, що утворюють сучасний план психологічної науки.</p>	
	<p>Вміння адаптувати розроблені та відомі методики діагностики особливостей і закономірностей розвитку різних категорій осіб з порушенням психофізичного розвитку (глухих, сліпих, розумово відсталих, з порушеннями мовлення, емоційно-вольової сфери, соціальної поведінки, опорно-рухового апарату); розробляти комплексні діагностичні обстеження осіб з порушенням психофізичного розвитку.</p>	<p>Прикладні аспекти спеціальної психології</p>
	<p>Навички дослідження механізму психологічного імунітету особи в злочинному середовищі, розроблення рекомендацій індивідуальної профілактики правопорушень; формування портрета особи правопорушника і психологічних особливостей злочинних груп. Освоєння методик психологічного супроводу ведення адвокатського захисту з метою встановлення контакту із підзахисним</p>	<p>Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього.</p>
	<p>Уміння виділяти суттєві ознаки явища, які є предметом аналізу, та виявляти логічні суперечності в системі аргументації співрозмовника під час наукової дискусії.</p>	<p>Науковий семінар</p>
<p>Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності (Комунікативні навички / Communication skills)</p>	<p>Вміння представляти результати теоретичних та емпіричних досліджень у міжнародних рейтингових журналах і базах даних, представляти отримані результати у різному форматі на наукових конференціях різних рівнів, аналізувати, систематизувати, порівнювати відомі та розробляти нові (удосконалені) способи розв'язання досліджуваної проблеми; порівнювати результати дослідження отриманих різними методами (якісними та кількісними), порівнювати власні результати з результатами, представленими дослідниками в літературі. Об'єднувати зусилля різних наукових груп для розв'язання комплексного завдання, досягнення мети наукового проекту.</p> <p>Володіння прийомами ефективною самопрезентації під час публічного виступу; вміння вести наукову дискусію в рамках усного спілкування.</p>	<p>Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях Сучасні тенденції в психології Науковий семінар</p>
	<p>Вміння здійснювати обмін науковими підходами, концепціями, методами та методиками з метою розроблення нових перспективних психолого-педагогічних,</p>	<p>Особистість у сучасному світі Прикладні аспекти педагогічної та</p>

	соціально-психологічних підходів та підходів із соціальної роботи для комплексного дослідження особистісних феноменів (альтруїзму, конформізму, агресії, деіндивідуалізації, інверсії ролей, дезадаптації, ресоціалізації тощо) спільно з іншими навчальними і науковими закладами, аналітичними та дослідницькими лабораторіями України та зарубіжжя.	вікової психології Прикладні аспекти спеціальної психології Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи
	Вміння представляти результати досліджень психологічних передумов звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності на основі пропозицій, вироблених з урахуванням вітчизняної практики, досвіду зарубіжних країн, а також рекомендацій та вимог міжнародно-правових актів, що сприятиме підвищенню його ефективності.	Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього.
<p>Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їхньої реалізації. Соціальна відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, відповідальність за навчання інших (Навики навчання / Learning skills)</p>	Вміння знаходити та формулювати актуальні наукові проблеми досліджень, формувати комплексний інструментарій дослідження, організовувати виконавців у комплексних проектах. Вміння розробляти програми та проводити освітні семінари та школи з проблем особистісного розвитку. Створювати наукові групи, співпрацювати з психологічними службами закладів освіти, організацій та підприємств для впровадження психокорекційних та розвивальних програм, розроблених на базі отриманих у дослідженні результатів.	Кількісні та якісні методи у психологічних дослідженнях Науковий семінар
	Вміння впроваджувати результати проведених досліджень у повсякденну практику психологічної допомоги особистості різних інститутів (навчальні заклади, організації, підприємства тощо). Вміння забезпечувати обмін досвідом з проблем соціально-психологічного знання та соціальної роботи через участь та організацію наукових семінарів, шкіл, конференцій.	Особистість у сучасному світі.
	Вміння показувати переваги та необхідність проведення психологічних досліджень у комплексних проектах, проведення освітніх семінарів та шкіл, розробляти альтернативні способи визначення психологічних особливостей особистості на різних вікових етапах, створювати наукові групи, співпрацювати з навчальними установами для впровадження результатів. Впроваджувати результати проведених досліджень для консультативної та психокорекційної роботи з дітьми і дорослими.	Прикладні аспекти педагогічної та вікової психології Прикладні аспекти соціальної психології та соціальної роботи
	Вміння популяризувати в громаді і показувати переваги диференційованих та	Прикладні аспекти спеціальної

	індивідуальних механізмів і прийомів корекційної, психотерапевтичної допомоги кожній з категорій дітей, головним чином, в умовах їх індивідуальної та інклюзивної освіти.	психології
	Вміння впроваджувати результати досліджень щодо психологічної природи звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності з метою виявлення найбільш суперечливих питань теорії та практики застосування загальних видів звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх; вміння узагальнювати та виокремлювати “типові форми” позитивної посткримінальної поведінки неповнолітнього, що виступають підставами особливого різновиду звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності.	Психологічні аспекти відновно-примирювальних принципів ювенальної юстиції, реабілітації і ресоціалізації неповнолітнього.

Гарант освітньо-наукової програми

Коч

К.О. Островська

Ректор

В.П. Мельник